

บทที่ 3

ภาวะเศรษฐกิจจังหวัดเชียงใหม่

ธนาคารแห่งประเทศไทย (2542) และประกาศฉบับที่ 4/2543 ของธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เรื่อง สรุปภาวะเศรษฐกิจการเงินภาคเหนือ ไตรมาสแรกปี 2543 เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2543 ได้สรุปและแสดงรายละเอียดภาวะเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่ และภาคเหนือ ดังต่อไปนี้

3.1 ภาวะเศรษฐกิจของภาคเหนือไตรมาสแรกปี 2543

เศรษฐกิจการเงินภาคเหนือไตรมาสแรกปี 2543 ยังคงปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่องจากที่ผลผลิตในภาคการผลิตต่างๆ ขยายตัวได้ดี ในภาคเกษตร ผลผลิตพืชสำคัญที่ออกในไตรมาสแรกเพิ่มขึ้นเกือบทุกชนิดจากสภาพภูมิอากาศเอื้ออำนวยทำให้ผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น อย่างไรก็ตามราคาสินค้าเกษตรมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่อง ทำให้รายได้รวมของเกษตรกรลดลง ทางด้านนอกภาคเกษตร ผลผลิตเพิ่มขึ้นเกือบทุกสาขาการผลิต เช่น อุตสาหกรรม ผลผลิตในอุตสาหกรรมสำคัญของภาคเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ขยายตัวสูงมาก และภาคเหมืองแร่ผลผลิตเพิ่มขึ้นตามความต้องการทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ ภาคบริการยังคงขยายตัวแต่ก็ชะลอลงบ้างเล็กน้อย ขณะที่รัฐบาลยังคงกระตุ้นเศรษฐกิจโดยการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐต่อไป ส่งผลให้การใช้จ่ายของภาคเอกชนขยายตัวต่อเนื่อง การลงทุนภาคเอกชนในด้านการก่อสร้างก็เริ่มมีสัญญาณของการปรับตัวจากพื้นที่ก่อสร้างในเขตเทศบาลที่ได้รับอนุญาตเพิ่มขึ้น สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือจะยังคงลดลง ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการโอนสินเชื่อไปบริหารยังส่วนกลาง อย่างไรก็ตามอัตราลดลงของสินเชื่อได้ชะลอลงต่อเนื่อง อีกทั้งในเดือนมีนาคมสินเชื่อเริ่มมีการปรับตัวดีขึ้นจากเดือนก่อนหน้า

ภาคเกษตร ผลผลิตพืชสำคัญที่ออกในช่วงไตรมาสแรกของปีการเพาะปลูก 2542/43 เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.2 โดยผลผลิตพืชทุกชนิดเพิ่มขึ้นยกเว้นใบยาสูบ จากปริมาณน้ำฝนที่กระจายตัวและน้ำในเขื่อนที่มีปริมาณสูงกว่าทุกปีทำให้ผลผลิตต่อไร่ของพืชทุกชนิดสูงขึ้น และแม้ว่าผลผลิตทางการเกษตรโดยรวมจะเพิ่มขึ้น แต่ราคาสินค้าเกษตรลดลงมากกว่า ส่งผลให้รายได้เกษตรกรในพืชสำคัญลดลงร้อยละ 8.3 โดยข้าวนาปรัง พื้นที่เพาะปลูกลดลงเล็กน้อย แต่ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นมากกว่าทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 0.8 เป็น 1.7 ล้านเมตริกตัน อ้อย มี

ผลผลิต 12.5 ล้านเมตริกตัน เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 4.7 แม้ว่าพื้นที่เพาะปลูกจะลดลง แต่ผลผลิตต่อไร่สูงขึ้นทำให้ผลผลิตอ้อยยังคงเพิ่มขึ้น มันสำปะหลัง มีผลผลิต 2.3 ล้านเมตริกตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.3 เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันเกษตรกรบางส่วนได้มีการปรับปรุงพันธุ์ ทำให้ผลผลิตต่อไร่สูงขึ้นด้วย หอมหัวใหญ่ พื้นที่เพาะปลูกลดลงแต่ผลผลิตต่อไร่ที่สูงขึ้น ทำให้ได้ผลผลิตเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 5.7 เป็น 77,769 เมตริกตัน ขณะที่ผลผลิตใบยาสูบ พันธุ์เวอร์จิเนียและพันธุ์เบอร์เลย์มีผลผลิต 4,206 เมตริกตัน และ 1,995 เมตริกตัน ตามลำดับ ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 13.8 และร้อยละ 15.0 ตามลำดับ เนื่องจากโควตาการรับซื้อของโรงงานยาสูบลดลง เป็นผลจากการนำเข้าบุหรี่ต่างประเทศมาก อีกทั้งผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงรสนิยมไปบริโภคบุหรี่ต่างประเทศมากขึ้น ทำให้โรงงานยาสูบมีสต็อกสูง

นอกภาคเกษตร ในไตรมาสแรกปี 2543 ผลผลิตอุตสาหกรรมสำคัญภาคขยายตัว โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์จากนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือมีภาวะเร่งตัวมากโดยเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนถึงร้อยละ 42.7 เนื่องจากทั้งตลาดเอเชีย ยุโรปและอเมริกามีกำลังซื้อเพิ่มขึ้น อุตสาหกรรมน้ำตาลเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 2.2 ชะลอลงจากปีก่อนเนื่องจากในไตรมาสแรกปีนี้โรงงานน้ำตาลเปิดหีบอ้อยล่าช้ากว่าปกติ ทำให้การผลิตไม่ขยายตัวได้มากเท่าที่ควร ส่วนการผลิตสังกะสีลดลงเพียงร้อยละ 0.9 เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านกำลังการผลิตเหมืองแร่ ผลผลิตน้ำมันดิบเท่ากับ 2.1 ล้านบาร์เรล ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 3.2 จากปริมาณน้ำมันที่ขุดเจาะในปีนี้มีปริมาณน้อยกว่าในปีที่ผ่านมา ในส่วนการผลิตก๊าซธรรมชาติเหลวมีปริมาณ 5,083 ล้านลูกบาศก์ฟุต เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 13.2 และ LPG มีปริมาณ 25,542 เมตริกตัน เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนกว่าหกเท่าตัวส่วนหนึ่งมาจากการติดตั้งเครื่องจักรใหม่ที่ช่วยเพิ่มความสามารถในการผลิต ส่วนการผลิตยิบซั่มในเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ มีปริมาณ 214,665 เมตริกตัน เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 12.4 ขณะที่การผลิตลิควิดไนต์และหินปูนในเดือนมกราคมมีปริมาณ 1.2 ล้านเมตริกตัน และ 0.4 ล้านเมตริกตัน ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 21.0 และร้อยละ 61.1 ตามลำดับ ส่วนอุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อบริโภคภายใน เช่น เซรามิกส์ แวนไนท์การผลิตยังไม่ฟื้นตัว

ภาคบริการ ยังคงแสดงแนวโน้มขยายตัว จากปัจจัยทางด้านการใช้จ่ายของภาคเอกชน และการขยายตัวต่อเนื่องของจำนวนนักท่องเที่ยว โดยนักท่องเที่ยวในเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ปี 2543 เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนประมาณร้อยละ 10.3 โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเนื่องจากการส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ๆ ทำให้มีกลุ่มนักท่องเที่ยวใหม่เพิ่มขึ้น

เช่นนักท่องเที่ยวกลุ่มสูงอายุจากยุโรปเริ่มเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น และมีระยะเวลาพำนักยาวนานกว่านักท่องเที่ยวทั่วไป อีกทั้งมีการเดินทางท่องเที่ยวตลอดทั้งปี ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศทั่วไปที่นิยมเข้ามาท่องเที่ยวในช่วงฤดูการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามอัตราการเพิ่มของจำนวนนักท่องเที่ยวต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีก่อนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.7 เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยมีแนวโน้มลดลง ส่วนจำนวนผู้โดยสารผ่านท่าอากาศยานในภาคเหนือเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 10.5 เป็น 924,082 คน

การใช้จ่ายภาคเอกชน เครื่องจักรและการใช้จ่ายภาคเอกชนหลายประเภทแสดงทิศทางดีขึ้น โดยยอดจดทะเบียนรถยนต์ในภาคเหนือเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ มีจำนวน 5,318 คัน เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 75.3 เพิ่มขึ้นในภาคเหนือตอนบนร้อยละ 87.4 และตอนล่างร้อยละ 56.5 ขณะที่จดทะเบียนรถจักรยานยนต์ในภาคเหนือมีจำนวน 17,016 คัน เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 38.4 เป็นการเพิ่มขึ้นในส่วนของภาคเหนือตอนบนถึงร้อยละ 69.4 เป็นสำคัญ ขณะที่ในส่วนภาคเหนือตอนล่างเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5 การขยายตัวของการใช้จ่ายดังกล่าวส่วนหนึ่งเป็นผลต่อเนื่องของการขยายตัวของการผลิต ทำให้มีความต้องการซื้อรถใหม่ทั้งเพื่อใช้ในการเดินทางส่วนบุคคล และเพื่อการขนส่งเชิงพาณิชย์ รวมทั้งเป็นผลจากการส่งเสริมการขายของผู้จำหน่ายด้วย ในส่วนภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้ในช่วงไตรมาสแรก (คิดฐานภาษีเดียวกัน) เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 8.1 เทียบกับที่หดตัวร้อยละ 4.2 ช่วงเดียวกันในปีก่อนแสดงถึงภาวะการใช้จ่ายของประชาชนที่ยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องต่อจากครึ่งหลังของปีก่อน ขณะที่สินเชื่อเพื่ออุปโภคบริโภคของธนาคารพาณิชย์ ณ สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ มียอดคงค้าง 39,924 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 8.3 อย่างไรก็ตามอัตราลดลงเมื่อเทียบกับที่ลดลงถึงร้อยละ 13.5 ช่วงเดียวกันปีก่อน

การลงทุน/ก่อสร้าง การลงทุนภาคเอกชนในด้านการก่อสร้างเริ่มมีสัญญาณดีขึ้นกว่าในปีที่ผ่านมา โดยพื้นที่ได้รับอนุญาตก่อสร้างในเขตเทศบาลเท่ากับ 76,196 ตารางเมตร เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 22.2 เทียบกับที่ลดลงร้อยละ 16.1 ช่วงเดียวกันปีก่อน เป็นการเพิ่มขึ้นของพื้นที่ก่อสร้างประเภทที่อยู่อาศัยและประเภทพาณิชย์กรรม เป็นสำคัญ พื้นที่ก่อสร้างรับอนุญาตในเขตภาคเหนือตอนบนขยายตัวร้อยละ 6.3 โดยเพิ่มขึ้นมากในจังหวัดเชียงราย ลำพูนและพะเยา ส่วนภาคเหนือตอนล่างพื้นที่ก่อสร้างรับอนุญาตเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 43.7 โดยเพิ่มขึ้นมากในจังหวัดเพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุทัยธานี ในส่วนของการลงทุนด้านการผลิต ในไตรมาสแรกปีนี้โรงงานอุตสาหกรรมจดทะเบียนดำเนินกิจการ 145 แห่ง มีเงินลงทุนทั้งสิ้น 735.1 ล้านบาท ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 65.2 แต่ในส่วนของภาคเหนือตอนบนเงินลงทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.7 โดยลง

ทุนเพิ่มขึ้นมากในจังหวัดแพร่ ในส่วนภาคเหนือตอนล่างเงินลงทุนลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อน ร้อยละ 88.6 ส่วนเงินลงทุนของกิจการที่ได้รับอนุมัติส่งเสริมการลงทุนในเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ เท่ากับ 320 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 83.2 ส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มขึ้นของ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องไฟฟ้า และอุตสาหกรรมเจียรไนอัญมณี

การคลัง รายจ่ายรัฐบาลภาคเหนือในไตรมาสแรกปี 2543 (มกราคม-มีนาคม 2543) เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.5 เป็น 27,334.2 ล้านบาท เทียบกับที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.4 ระยะเดียวกันปีก่อน ตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล โดยรายจ่ายประจำเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.0 เป็น 17,369.3 ล้านบาท เทียบกับที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.2 ระยะเดียวกันปีก่อน ส่วนรายจ่ายลงทุนลดลงร้อยละ 3.4 เหลือ 9,964.9 ล้านบาท ซึ่งเป็นการลดลงมากของรายการงบลงทุนปีก่อนๆ ทางด้านรายได้จัดเก็บได้ 2,745.8 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 15.5 เทียบกับที่ลดลงร้อยละ 9.6 ระยะเดียวกันปีก่อน โดยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจัดเก็บได้ 1,238.0 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 24.5 โดยลดลงมากในภาษีที่จัดเก็บจากรายได้ ดอกเบี้ย เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยลดลง และผลจากการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับเงิน ได้สุทธิในช่วง 50,000 บาทแรก ส่วนภาษีมูลค่าเพิ่มลดลงร้อยละ 24.3 จากการปรับลดอัตราจัดเก็บ ทำให้เงินในงบประมาณขาดดุล 24,588.4 ล้านบาท เทียบกับที่ขาดดุล 23,149.7 ล้านบาท ระยะเดียวกันปีก่อน แต่เมื่อรวมกับเงินนอกงบประมาณซึ่งเกินดุล ทำให้ฐานะการคลังรัฐบาลที่ภาคเหนือ เกินดุลเงินสด 18,422.6 ล้านบาท เทียบกับที่เกินดุล 1,857.9 ล้านบาทระยะเดียวกันปีก่อน ในส่วน ของมาตรการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ(มียาชาวา) เบิกจ่าย 703.5 ล้านบาท เมื่อ รวมเงินส่วนนี้ รายจ่ายของภาครัฐบาลในภาคเหนือมีวงเงิน 28,037.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.2 เทียบกับที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.4 ระยะเดียวกันปีก่อน

รายจ่ายตามมาตรการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ(มียาชาวา) ในภาคเหนือ ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2543 มีวงเงินอนุมัติทั้งสิ้น 8,413.2 ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว 7,496.9 ล้านบาท หรือร้อยละ 89.1 ของวงเงินอนุมัติ โดยกว่าร้อยละ 60 ของการเบิกจ่ายใช้ในโครงการที่เกี่ยวข้องกับ การจ้างงาน ส่วนวงเงินอนุมัติที่เหลืออยู่ 916.3 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นโครงการก่อสร้างซึ่งจะต้อง ใช้เวลาในการดำเนินการ

การค้าต่างประเทศ การส่งออกในช่วงไตรมาสแรกปี 2543 มีมูลค่า 303.3 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 42.2 (ในรูปเงินบาทมีมูลค่า 11,161.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้น จากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 42.1) โดยการส่งออกชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์จากนิคมอุตสาหกรรม ภาคเหนือมีมูลค่า 223.5 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนถึงร้อยละ 46.5 จาก

ภาวะเศรษฐกิจของเอเชียที่ปรับตัวดีขึ้น อีกทั้งเศรษฐกิจของประเทศอเมริกาและยุโรปยังมีการขยายตัวต่อเนื่อง ทำให้มีความต้องการใช้สินค้าอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าสูงขึ้น กอปรกับบริษัทต่างๆ ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือได้ปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีในการผลิต ทำให้สามารถส่งออกชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ได้มากประเภทหนึ่งในส่วนของสินค้าส่งออกประเภทแปรรูปเกษตรขยายตัวร้อยละ 12.2 ตามภาวะการผลิตในภาคเกษตร ขณะที่การส่งออกผ่านชายแดนมีมูลค่า 1,939.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 43.7 (ในรูปดอลลาร์ สรอ. มีมูลค่า 52.7 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 44.0) โดยเฉพาะการส่งออกไปพม่าเพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 44.6 เป็น 1,717.5 ล้านบาท จากการเปิดด่านชายแดนในช่วงปลายปีก่อน ขณะที่การนำเข้าก็เพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยในรูปดอลลาร์ สรอ. มีมูลค่า 262.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 45.9 (ในรูปเงินบาทมีมูลค่า 9,656.3 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 46.1) ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าวัตถุดิบเพิ่มขึ้นตามการผลิตเพื่อส่งออกและการนำเข้าเครื่องจักรเพื่อขยายกำลังการผลิต ซึ่งมีมูลค่าถึง 248.9 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือเพิ่มขึ้นถึง 51.5 ขณะที่การนำเข้าผ่านชายแดนมีมูลค่า 408.4 ล้านบาท ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 17.8 เนื่องจากความต้องการนำเข้าโค-กระบือในปีนี้อลดลง คุณค่า เกินดุลเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.4 เป็น 41.4 ล้านดอลลาร์ สรอ.

ระดับราคา ดัชนีราคาผู้บริโภคไตรมาสแรก ปี 2543 เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 1.3 จากที่ลดลงในไตรมาสสุดท้ายปีก่อนตามภาวะทางด้านการใช้จ่ายที่เร่งตัวขึ้นและผลจากแรงกดดันด้านราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้นมาก โดยดัชนีราคาสินค้าหมวดที่มีใช้อาหารและเครื่องดื่มเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าหมวดพาหนะ การขนส่งและการสื่อสารร้อยละ 8.5 หมวดการตรวจรักษาและบริการส่วนบุคคลร้อยละ 2.0 หมวดการบันเทิง การอ่าน และการศึกษาร้อยละ 1.1 หมวดเครื่องนุ่งห่มร้อยละ 0.5 และหมวดเคหสถานเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4 สำหรับดัชนีราคาสินค้าหมวดอาหารและเครื่องดื่มในไตรมาสนี้ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 2.5 จากภาวะราคาสินค้าเกษตรที่ลดลงมาก โดยเฉพาะราคาข้าว แป้ง และผลิตภัณฑ์จากแป้งลดลงมาก จึงเป็นแรงจูงใจให้อัตราเงินเฟ้อในไตรมาสแรกเพิ่มขึ้นไม่มากนัก

การเงิน สินเชื่อธนาคารพาณิชย์ยังคงลดลงต่อเนื่องจากปีก่อน โดยยอดคงค้างสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2543 เท่ากับ 203,524.3 ล้านบาท ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 5.7 เนื่องจากมีการโอนสินเชื่อบางส่วนไปบริหารที่ส่วนกลาง อย่างไรก็ตามแนวโน้มสินเชื่อในเดือนมีนาคมเริ่มปรับตัวดีขึ้น โดยเพิ่มขึ้นจากเดือนกุมภาพันธ์ร้อยละ 1.6 ซึ่ง

เป็นการเพิ่มขึ้นเป็นเดือนแรกหลังจากลดลงโดยตลอดตั้งแต่ต้นปี 2541 ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการประนอมหนี้ระหว่างธนาคารพาณิชย์กับลูกหนี้ที่ประสบผลสำเร็จมากขึ้น ความต้องการสินเชื่อเพื่อการลงทุนมีมากขึ้นและมีการขยายสินเชื่อสู่ธุรกิจน้ำตาลในเขตภาคเหนือ ทางด้านเงินฝากมียอดคงค้าง 263,572.3 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 0.1 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากมีการโอนเงินเพื่อการชำระค่าสินค้าในจังหวัดที่ทำการค้าชายแดน และจากการโอนเงินฝากของส่วนราชการที่เพิ่มขึ้นในช่วงไตรมาสแรกปีนี้ อย่างไรก็ตามทางด้านเงินฝากของประชาชนทั่วไปยังคงลดลงเนื่องจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากอยู่ในระดับต่ำมาก ทำให้มีการถอนเงินส่วนหนึ่งมาลงทุนในตราสารหนี้ และซื้อทรัพย์สินราคาแพง เช่น รถยนต์ และที่ดิน สำหรับปริมาณการใช้เช็คของภาคเหนือในไตรมาสแรก มีปริมาณเช็คเรียกเก็บจำนวน 1,091,744 ฉบับ มูลค่า 72,781.7 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 5.4 และร้อยละ 2.7 ตามลำดับ โดยเพิ่มขึ้นมากในจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน พิจิตร เพชรบูรณ์และตาก จากความเชื่อดีในการใช้เช็คเริ่มมีมากขึ้น ส่วนปริมาณเช็คคืนมีจำนวน 19,698 ฉบับ มูลค่า 1,064 ล้านบาท ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 20.1 และร้อยละ 31.5 ตามลำดับ

3.2 ภาวะแรงงานในเขตภาคเหนือ

3.2.1 ภาวะการมีงานทำ

ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2541 ภาคเหนือมีผู้อยู่ในกำลังแรงงาน (อายุ 13 ปีขึ้นไป และพร้อมที่จะทำงาน) 6.33 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 0.6 จากสถานการณ์เศรษฐกิจที่หดตัวทำให้มีการจ้างงานในภาคเอกชนลดลงร้อยละ 1.9 ทำให้การว่างงานเพิ่มขึ้นกว่า 2 เท่าตัว โดยการว่างงานในส่วนของนอกภาคเกษตรเป็นสำคัญ โดยเฉพาะภาคก่อสร้างและภาคอุตสาหกรรม การว่างงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 53.1 และร้อยละ 21.1 ของผู้ว่างงานทั้งหมด อย่างไรก็ตามแรงงานในภาคเหนือที่เดินทางไปทำงานต่างประเทศในปีเพิ่มขึ้นจึงช่วยบรรเทาปัญหาการว่างงานของภาคเหนือได้ระดับหนึ่ง

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2543) ได้สำรวจการทำงานของประชากรในเขตภาคเหนือ รอบที่ 4/2542 ในเดือนพฤศจิกายน 2542 พบว่า ภาคเหนือมีแรงงานรวมทั้งสิ้น 5.95 ล้านคน ในจำนวนดังกล่าวสามารถจำแนกได้ดังนี้

1) กำลังแรงงานรวม หรือเป็นบุคคลที่มีอายุ 13 ปีขึ้นไป ซึ่งในสัปดาห์แห่งการสำรวจเป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงานปัจจุบัน หรือเป็นผู้ถูกจัดจำแนกอยู่ในประเภทกำลังแรงงานที่รอฤดูกาล

จำนวน 6.22 ล้านคน เป็นแรงงานกำลังแรงงานปัจจุบัน 6.18 ล้านบาท และในจำนวนดังกล่าวเป็นผู้มีงานทำ 5.97 ล้านคน

2) ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน หรือเป็นบุคคลที่ไม่เข้าข่ายค่านิยม ของผู้มีงานทำ ไม่มีงานทำในสัปดาห์แห่งการสำรวจ หรือไม่เข้าข่ายกำลังแรงงานที่รอฤดูกาล จำนวน 2.73 ล้านคน จำแนกเป็นทำงานบ้าน 0.66 ล้านคน เรียนหนังสือ 1.04 ล้านคน อื่นๆ 1.03 ล้านคน

3.2.2 แรงงานที่ถูกเลิกจ้าง

ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2541 จากการสำรวจของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม จากสถานประกอบการรวม 107 แห่ง มีจำนวนแรงงานถูกเลิกจ้างทั้งสิ้น 3,267 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 79.0 จังหวัดที่มีผู้ถูกเลิกจ้างมากที่สุดได้แก่ จังหวัด พิษณุโลก ตาก ลำพูน สุโขทัย และกำแพงเพชร

3.2.3 ตำแหน่งงานว่าง การสมัครงาน และการบรรจุนงาน

ในปี 2541 มีตำแหน่งงานว่างผ่านสำนักงานจัดหางานจังหวัดในภาคเหนือ จำนวน 77,140 ตำแหน่ง ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 14.3 ขณะที่ผู้ประสงค์จะสมัครงานเพิ่มขึ้นเนื่องจากการเลิกจ้างงานในเกณฑ์สูงช่วงปีที่ผ่านมามีจำนวนผู้สมัครงานมีจำนวน 45,132 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 41.7 การบรรจุนงานมีจำนวน 20,675 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 33.5 ที่น่าสังเกตคือ จำนวนการบรรจุนกลับน้อยกว่าผู้สมัครงาน ทั้งนี้เพราะส่วนใหญ่เกิดจากคุณสมบัติของผู้สมัครงานที่ไม่ตรงกับความต้องการแรงงานโดยสัดส่วนการบรรจุนงานต่อผู้สมัครงานในปีนี้คิดเป็นร้อยละ 45.8 ลดลงเมื่อเทียบกับร้อยละ 51.4 ปีก่อน

3.2.4 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

อัตราค่าจ้างขั้นต่ำของภาคเหนือปี 2541 มีการปรับเพิ่มขึ้นและมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2541 เป็นต้นไป โดยจังหวัดเชียงใหม่มีอัตราค่าจ้างขั้นต่ำวันละ 140 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.2 ส่วนจังหวัดอื่นๆ 16 จังหวัดในภาคเหนืออัตราค่าจ้างขั้นต่ำวันละ 130 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6

3.3 สภาวะเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2541

ปี 2541 เศรษฐกิจจังหวัดเชียงใหม่หดตัวลงจากปีก่อน เนื่องจากปัญหาขาดสภาพคล่อง จากวิกฤตสถาบันการเงิน กำลังซื้อของประชาชนที่ตกต่ำจากการว่างงาน และสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยทำให้ผลผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญ ได้แก่ ลำไยและลิ้นจี่ ลดลงมากเป็นประวัติการณ์ แม้พืชอื่น ผลผลิตจะเพิ่มขึ้นแต่ผลผลิตเกษตรโดยรวมลดลง การผลิตสาขานอกภาคเกษตรลดลงเกือบทุกสาขา ทั้งภาคอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมและก่อสร้าง มีเพียงสาขาบริการที่ขยายตัวในเกณฑ์ดีจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศเป็นสำคัญ และการค้าชายแดนขยายตัวเพิ่มขึ้นเนื่องจากการเปิดจุดผ่อนปรนบริเวณชายแดนพม่าเมื่อปลายปี 2540 ภาวะการลงทุนลดลงตามสถานการณ์เศรษฐกิจที่ไม่เอื้ออำนวย และการใช้จ่ายที่ลดลงของรัฐบาล เงินฝากชะลอตัวลงต่อเนื่องจากปีก่อน และสินเชื่อยังคงลดลงจากการเข้มงวดการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ฐานะการคลังรัฐบาลในจังหวัดเชียงใหม่ขาดดุลลดลงจากการเบิกจ่ายที่ลดลงเพื่อให้สอดคล้องกับรายได้

ภาคเกษตร การผลิตภาคเกษตรลดลงจากผลผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ ลำไยและลิ้นจี่ ลดลงมากถึงร้อยละ 90.8 และร้อยละ 97.3 เหลือ 7,339 เมตริกตัน และ 967 เมตริกตัน ตามลำดับ จากสภาพอากาศที่หนาวเย็นไม่เพียงพอปีก่อน พืชอื่นๆ ผลผลิตส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นจากการขยายพื้นที่ปลูกของเกษตรกรเป็นสำคัญ เช่น ข้าวนาปี เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.0 เป็น 251,938 เมตริกตัน หอมหัวใหญ่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.3 เป็น 86,644 เมตริกตัน ถั่วเหลือง เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.2 เป็น 31,367 เมตริกตัน และกระเทียม เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.2 เป็น 43,906 เมตริกตัน และ ใบบัวเวร์จีนีย เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.8 เป็น 7,466 เมตริกตัน

นอกภาคเกษตร ลดลงเกือบทุกสาขา ภาคอุตสาหกรรม การผลิตลดลงจากผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายในประเทศ แม้ว่าการผลิตเพื่อส่งออก (ยกเว้นผลิตภัณฑ์ลำไยและลิ้นจี่) จะเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งแรกของปีจากค่าเงินบาทที่อ่อนตัว แต่เริ่มชะลอลงตามลำดับช่วงครึ่งหลังของปีตามค่าเงินบาทที่แข็งตัวขึ้น ตลอดจนปัญหาการแข่งขันตัดราคาจากประเทศคู่แข่ง เช่น สินค้าหัตถกรรม เสื้อผ้าสำเร็จรูป เซรามิก และผลิตภัณฑ์แปรรูปพืชผลเกษตร ภาคพาณิชยกรรม ลดลงตามกำลังซื้อของประชาชนจากปัญหาการว่างงาน ยอดจดทะเบียนรถยนต์และจักรยานยนต์ลดลงมากถึงร้อยละ 58.8 และร้อยละ 58.0 ตามลำดับ สินเชื่อเพื่อการพาณิชยกรรมลดลงร้อยละ 12.5 มีเพียงภาคบริการที่ขยายตัวในเกณฑ์สูง ตามจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.9 เทียบกับที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3 ปีก่อน โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 14.9 ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยว

แถบยุโรปและอเมริกา ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยแม้ว่าในช่วงครึ่งแรกของปีจะลดลงมากถึงร้อยละ 17.3 จากสภาพเศรษฐกิจที่ไม่เอื้ออำนวย แต่ในช่วงครึ่งหลังของปี นักท่องเที่ยวชาวไทยเริ่มเดินทางท่องเที่ยวกันมากขึ้น โดยเฉพาะช่วง ไตรมาสสุดท้ายซึ่งเป็น ฤดูกาลท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.1 ทางด้านธุรกิจโรงแรม อัตราการเข้าพักแรมของโรงแรมเฉลี่ยร้อยละ 46.5 เทียบกับร้อยละ 42.3 ปีก่อน การค้าชายแดน ปี 2541 การค้าชายแดนผ่านด่านศุลกากรเชียงดาว มูลค่าการค้าชายแดนต่อเนื่องจากปีก่อน หลังจากทางการเปิดจุดผ่อนปรนทางการค้าที่บ้านอรุโณทัย (ช่องกิวผาวอก) เมื่อเดือนตุลาคม 2540 เป็นต้นมา มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นกว่าเท่าตัวเป็น 735 ล้านบาท ประเภทสินค้าส่งออกได้แก่ สินค้าเกษตรแปรรูป สินค้าอุปโภคบริโภค วัสดุก่อสร้างและน้ำมันเชื้อเพลิง แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ประกอบการส่งออกสินค้าบางส่วนทำพิธีการศุลกากรที่ด่านดังกล่าวและทำการส่งออกที่กรุงเทพฯ ส่วนใหญ่เป็นสินค้าเกษตรแปรรูป เช่น ینگดอง ส่วนมูลค่าสินค้านำเข้าซึ่งส่วนใหญ่เป็นไม้แปรรูปและของป่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 30.1 เป็น 97 ล้านบาท

การลงทุน/ก่อสร้าง ภาวะการลงทุนลดลงตามสถานการณ์เศรษฐกิจชะลอตัว ตลอดจนปัญหาวิกฤตสถาบันการเงินไม่เอื้ออำนวยต่อการลงทุน โดยการลงทุนภาคเอกชนพิจารณาจากกิจการที่ได้รับส่งเสริมการลงทุน มูลค่าเงินลงทุนลดลงมากถึงร้อยละ 81.9 เหลือ 290 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นกิจการขนาดเล็ก เงินลงทุนระหว่าง 10-60 ล้านบาท และโรงงานที่จดทะเบียนจัดตั้งใหม่ มูลค่าเงินลงทุนลดลงร้อยละ 58.1 เหลือ 705 ล้านบาท ทางด้านการก่อสร้าง ลดลงทั้งการก่อสร้างภาครัฐและเอกชน โดยการก่อสร้างภาครัฐลดลงตามการใช้จ่ายของรัฐบาล แม้จะเร่งเบิกจ่ายช่วงปลาย ปีงบประมาณ แต่การใช้จ่ายในหมวดครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างยังคงลดลงร้อยละ 6.2 การก่อสร้างส่วนใหญ่เป็นโครงการต่อเนื่องจากปีก่อน เช่น การขยายถนน อาคารสถาบันการศึกษา และสถานที่ราชการ ส่วนการก่อสร้างภาคเอกชนยังคงลดลงต่อเนื่องจากปีก่อนตามกำลังซื้อของประชาชน โดยเฉพาะธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่มีปัญหาการจำหน่ายและเหลือคดค้างจำนวนมาก ทุกรูปแบบ พื้นที่ก่อสร้างที่ได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างในเขตเทศบาลเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5 เพราะมีโครงการก่อสร้างอาคารสำนักงานของบริษัทประกันชีวิต เอ.ไอ.เอ.

ภาคการเงิน ปริมาณเงินนำฝากและเบิกถอนของธนาคารพาณิชย์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 23.3 เหลือ 53,734 ล้านบาท โดยยอดนำฝากสุทธิ ลดลงร้อยละ 40.4 เหลือ 7,158 ล้านบาท ลดลงทั้งยอดนำฝากและเบิกถอนร้อยละ 25.8 และร้อยละ 19.8 ตามภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว หากเทียบระหว่างเดือนมีนาคม-ธันวาคม (เนื่องจากธนาคาร

แห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เปิดดำเนินการเมื่อเดือนมีนาคม 2540) เงินหมุนเวียนลดลง ร้อยละ 20.6 เหลือ 42,662 ล้านบาท

เงินฝาก ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2541 เงินฝากมียอดคงค้างทั้งสิ้น 78,242 ล้านบาท เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5.5 ชะลอลงเมื่อเทียบกับร้อยละ 8.5 ปีก่อน เงินฝากชะลอลงมากในเขตอำเภอเมืองร้อยละ 6.6 เทียบกับที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.9 ปีก่อน ส่วนอำเภอรอบนอกเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.7 เทียบกับที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 4.2 ปีก่อน ส่วนสินเชื่อลดลงมากร้อยละ 7.1 เทียบกับที่ลดลงร้อยละ 0.1 ปี ลดลงทั้งใน เขตอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอกร้อยละ 7.2 และร้อยละ 6.8 ตามลำดับ สินเชื่อลดลงมากเกือบทุก ประเภท ได้แก่ สินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ลดลง 2,996 ล้านบาท หรือร้อยละ 12.5 และ สินเชื่อเพื่อการ อุปโภคบริโภคลดลง 2,026 ล้านบาท หรือร้อยละ 11.8 ที่น่าสังเกตคือ สินเชื่อเพื่อการก่อสร้างกลับ เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.0 ทั้งนี้ เพราะลูกค้ารายใหญ่มีการเปลี่ยนเงินกู้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศมาเป็นเงิน บาท ทำให้ยอดสินเชื่อเพิ่มขึ้นมากและสินเชื่อสหกรณ์เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.4 เนื่องจากมีการ โอนสินเชื่อโครงการอสังหาริมทรัพย์กลับมาที่เชียงใหม่ การใช้เช็ค ปริมาณการใช้เช็คผ่านสำนัก หักบัญชีจังหวัดเชียงใหม่-ลำพูน ลดลงตามภาวะเศรษฐกิจที่หดตัว ตลอดจนความไม่มั่นใจในการ ให้เครดิตการค้า ทำให้มีการใช้เงินสดในการซื้อขายมากขึ้นจากปริมาณเช็คเรียกเก็บที่ลดลงทั้ง จำนวนฉบับและมูลค่าร้อยละ 12.7 เหลือ 1.5 ล้านฉบับ และร้อยละ 17.4 เหลือ 117,130 ล้านบาท ส่วนเช็คคืนลดลงตามปริมาณการใช้เช็คทั้งจำนวนฉบับและมูลค่าร้อยละ 24.6 เหลือ 55,677 ฉบับ มูลค่า 2,891 ล้านบาท สัดส่วนมูลค่าเช็คคืนต่อเช็คเรียกเก็บลดลงเหลือร้อยละ 2.5 เทียบกับ ร้อยละ 3.5 ปีก่อน

ในปี 2541 มีสาขาธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ ปิดดำเนินการตามมาตรการของทางการ รวม 8 สำนักงาน ทำให้เหลือสาขาธนาคารพาณิชย์ที่เปิดดำเนินการ 127 สำนักงาน และมีสำนักงาน อำนวนยสินเชื่อปิดดำเนินการ รวมทั้งที่ถูกดำเนินการตามมาตรการของทางการรวม 6 สำนักงาน ทำให้เหลือสำนักงานอำนวนยสินเชื่อที่ยังคงเปิดดำเนินการ 3 สำนักงาน

ฐานะการคลัง ฐานะการคลังจังหวัดเชียงใหม่ ปี 2541 เงินในงบประมาณขาดดุล 16,073 ล้านบาท ลดลงเมื่อเทียบกับ 16,729 ล้านบาทปีก่อน จากการใช้จ่ายของรัฐบาลที่ลดลงร้อยละ 3.2 เหลือ 19,889 ล้านบาท ส่วนการจัดเก็บรายได้ใกล้เคียงกับปีก่อนเป็นเงิน 3,817 ล้านบาท เมื่อรวม กับเงินนอกงบประมาณที่ขาดดุล 535 ล้านบาท ทำให้ดุลเงินสดขาดดุลเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 0.6 เป็นเงิน 16,608 ล้านบาท

3.4 ภาวะการจ้างงานในจังหวัดเชียงใหม่

3.4.1 การบริหารจัดการหางานในจังหวัดเชียงใหม่

ในระหว่างปี 2539 - 2541 การบริหารจัดการหางาน โดยสำนักงานจัดหางานจังหวัดเชียงใหม่ แสดงให้เห็นว่าตำแหน่งงานที่ว่างในแต่ละปีแนวโน้มเพิ่มขึ้นแต่ปรากฏว่ามีแรงงานเข้ามาสมัครงานในแต่ละปีน้อยกว่าจำนวนตำแหน่งที่ว่าง และในขณะเดียวกันการบรรจุงานของผู้สมัครงานสามารถบรรจุได้น้อยกว่าจำนวนตำแหน่งที่ต้องการ (ตารางที่ 3.1)

ตารางที่ 3.1 การบริการจัดหางานในจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2539 - 2541

(หน่วย : คน)

รายการ	พ.ศ.		
	2539	2540	2541
ผู้สมัครงาน	4,578	5,602	8,927
ตำแหน่งงานว่าง	6,843	8,047	11,102
การบรรจุงาน	2,863	3,173	5,549

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย (2542)

3.4.2 แรงงานในจังหวัดเชียงใหม่ปี พ.ศ. 2542

จากการสำรวจโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2543) ในรอบที่ 4/2542 เดือนพฤศจิกายน 2542 ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ในช่วงดังกล่าวมีจำนวนประชากรในจังหวัดเชียงใหม่ทั้งสิ้น 1.46 ล้านคน เป็นประชากรที่อยู่ในวัยแรงงานทั้งสิ้น 1.21 ล้านคน จากจำนวนดังกล่าว เป็นผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานปัจจุบันและมีงานทำ 0.88 ล้านคน เป็นผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน 0.29 ล้านคน จำนวนแรงงานที่มีงานทำในปี 2542 รวมทั้งสิ้น 0.88 ล้านคนนั้น สามารถจำแนกตามหมวดอาชีพอุตสาหกรรม สถานภาพการทำงาน และระดับการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

1) จำแนกตามหมวดอาชีพ จำนวนแรงงานทั้งหมด ส่วนใหญ่กระจายอยู่ในหมวดอาชีพเกษตรกร ชาวประมง และผู้ค้าสัตว์ จำนวน 407,378 คน รองลงมาอยู่ในหมวดอาชีพช่างปฏิบัติในกระบวนการผลิต จำนวน 172,907 คน และหมวดอาชีพงานเกี่ยวกับการค้า จำนวน 121,484 คน ตามลำดับ (ตารางที่ 3.2)

ตารางที่ 3.2 จำนวนผู้มีงานทำในจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2542 จำแนกตามหมวดอาชีพ

หมวดอาชีพ	ชาย	หญิง	รวม
งานวิชาชีพ วิชาการฯ	22,485	31,377	53,862
งานบริหารธุรกิจ และจัดดำเนินการ	12,462	14,363	26,825
งานอาชีพเสมียน	10,714	20,249	30,963
งานเกี่ยวกับการค้า	54,252	67,232	121,484
เกษตรกร ชาวประมง ผู้ล่าสัตว์	235,184	172,194	407,378
งานอาชีพเกี่ยวกับการขนส่ง	17,268	837	18,105
ช่างหรือผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิต	104,910	67,997	172,907
งานเกี่ยวกับการบริการ การกีฬา	21,794	29,263	51,057
รวม	479,069	403,512	882,581

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2543)

2) จำแนกตามอุตสาหกรรม จำนวนแรงงานทั้งหมด เมื่อจำแนกตามอุตสาหกรรม พบว่า แรงงานส่วนใหญ่อยู่ในอุตสาหกรรมเกษตรกรรม การป่าไม้ การล่าสัตว์และประมง จำนวน 401,783 คน รองลงมาอยู่ในอุตสาหกรรมพาณิชยกรรม จำนวน 153,460 คน และอยู่ในอุตสาหกรรมบริการ จำนวน 148,093 คน (ตารางที่ 3.3)

ตารางที่ 3.3 จำนวนผู้มีงานทำในจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2542 จำแนกตามอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรม	ชาย	หญิง	รวม
เกษตรกรรม การป่าไม้ การล่าสัตว์ ประมง	230,136	171,647	401,783
การขุดแร่โลหะ อโลหะ	725	-	725
หัตถกรรม	48,597	66,016	114,613
การก่อสร้าง ซ่อม รื้อถอน ทำลาย	40,759	5,315	46,074
การสาธารณูปโภค การสุขภาพ	4,432	350	4,782
พาณิชยกรรม	80,841	72,619	153,460
การขนส่ง คลังสินค้า การคมนาคม	11,454	1,597	13,051
บริการ	62,125	85,968	148,093
รวม	479,069	403,512	882,581

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2543)

3) จำแนกตามสถานภาพการทำงาน จำนวนแรงงานทั้งหมด เมื่อจำแนกตามสถานภาพการทำงาน พบว่า แรงงานส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นลูกจ้างเอกชน จำนวน 332,977 คน รองลงมา มีสถานภาพทำงานส่วนตัว จำนวน 233,032 คน และมีสถานภาพช่วยธุรกิจชั่วคราว จำนวน 214,735 คน ตามลำดับ (ตารางที่ 3.4)

ตารางที่ 3.4 จำนวนผู้มีงานทำในจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2542 จำแนกตามสถานภาพการทำงาน

สถานภาพการทำงาน	ชาย	หญิง	รวม
นายจ้าง	16,906	9,283	26,189
ลูกจ้างรัฐบาล	39,918	35,730	75,648
ลูกจ้างเอกชน	199,373	133,604	332,977
ทำงานส่วนตัว	158,833	74,199	233,032
ช่วยธุรกิจชั่วคราว	64,039	150,696	214,735
รวม	479,069	403,512	882,581

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2543)

4) จำแนกตามระดับการศึกษา จำนวนแรงงานทั้งหมดเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า แรงงานส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น จำนวน 290,709 คน รองลงมา ไม่มีการศึกษา จำนวน 156,977 คน และมีการศึกษาระดับ ประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน 149,234 คน ตามลำดับ (ตารางที่ 3.5)

ตารางที่ 3.5 จำนวนผู้มีงานทำในจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2542 จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ชาย	หญิง	รวม
ไม่มีการศึกษา	73,314	83,663	156,977
ต่ำกว่าประถมศึกษาตอนต้น	19,770	20,568	40,338
ประถมศึกษาตอนต้น	158,992	131,717	290,709
ประถมศึกษาตอนปลาย	88,059	61,175	149,234
มัธยมศึกษาตอนต้น	55,418	25,228	80,646
มัธยมศึกษาตอนปลาย	18,338	22,460	40,798
อาชีวศึกษา	16,694	11,891	28,585
มหาวิทยาลัยสายวิชาการ	24,674	26,664	51,338
มหาวิทยาลัยสายอาชีพ	22,235	12,556	34,791
ฝึกหัดครู	1,576	6,589	8,165
รวม	479,070	402,511	881,581

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2543)